

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
в.о. завідувача кафедри
Уханова І.О.

“ ___ ” _____ 2023р.

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»

**НА ТЕМУ: «УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ ЯК
ЧИННИК ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ»**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 64

Керманова Мадина Чаріївна _____

/ підпис /

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Заєць Микола Артемович _____

/ підпис /

ОДЕСА – 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. В сучасних умовах розвитку світової економіки суттєвого значення набувають питання ефективного функціонування окремих суб'єктів господарювання України, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, в системі світового господарства. Торговельно-посередницька діяльність – явище доволі поширене на міжнародних і внутрішніх ринках, в розвинених країнах, таких як Великобританія, США, Японія, Німеччина на частку посередників приходиться до половини обороту товарів та послуг. В Україні торговельно-посередницька діяльність розвивається досить суперечливо: з одного боку – лібералізація торгівлі, розширення зовнішньоекономічних зв'язків, роздробленість і віддаленість постачальників і покупців, ускладнення комерційних операцій об'єктивно потребують прискореного формування інституту торгових посередників як елементу інфраструктури товарного ринку; з іншого – недосконалість нормативної бази, низький професійний рівень посередників, загальне недовір'я стримують процес формування посередницьких структур, заганяє їх діяльність в «тінь».

В зв'язку з цим особливої актуальності набувають питання сутності змісту посередництва в сучасних економічних умовах а також питання удосконалення діяльності торговельних посередників у сфері зовнішньоторговельної діяльності. Зазначені питання досліджувались в роботах Дегтярьової О.І., Ноздрьової Р.Б., Гринько І.С. та ін.

Тому метою роботи є дослідження стану та визначення перспектив підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємства «ТОВ Валкріс-Люкс».

Досягнення мети обумовлює виконання таких завдань дослідження:

- узагальнення сутності та значення торговельної діяльності у сфері посередництва у торгівлі продуктами харчування;
- визначення особливостей організації торговельних операцій під час здійснення посередницької діяльності;
- узагальнення методичних та організаційних засад оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності;
- надання організаційно-економічної характеристики ТОВ "Валкріс-Люкс" як суб'єкта господарської діяльності;
- аналіз організації зовнішньоторговельних операцій ТОВ "Валкріс-Люкс";
- Аналіз показників та ефективності зовнішньоторговельної діяльності ТОВ "Валкріс-Люкс";
- розробка напрямів удосконалення організації зовнішньоторговельних посередницьких операцій ТОВ "Валкріс-Люкс".

Об'єктом дослідження виступає зовнішньоторговельна діяльність підприємства у сфері посередництва "Валкріс-Люкс".

Предмет дослідження становлять науково-теоретичні та організаційно-методичні положення з удосконалення зовнішньоторговельної діяльності підприємства у сфері посередництва "Валкріс-Люкс" та підвищення її ефективності.

У процесі дослідження застосовано такі методи: аналіз та синтез, порівняльний аналіз, статистичний аналіз, SWOT, Pestle аналізи та економіко-математичні методи..

Інформаційна база дослідження складається з монографічної літератури та наукових праць українських і зарубіжних авторів, чинні законодавчі та нормативні акти, що регулюють зовнішньоторговельну діяльність, внутрішня звітність "Валкріс-Люкс".

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел зі 44 найменувань. Основний зміст викладено на 86 сторінках. Робота містить 9 таблиць та 6 рисунків.

Основні положення дослідження викладено у статті: Керманова М. Ч. Стратегії та моделі організації торговельних операцій. Збірка наукових робіт кафедри МЕВ Одеського національного економічного університету «World economy and International economic relation». Одеса. 2024 (у друці).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПОСЕРЕДНИЦТВА У ТОРГІВЛІ ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ»** проводиться дослідження основних теоретичних та практичних аспектів сутності та значення торговельної діяльності у сфері посередництва у торгівлі продуктами харчування. Визначено особливості організації торговельних операцій під час здійснення посередницької діяльності. Проведено узагальнення методичних та організаційних засад оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності.

У другому розділі **«АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА "ВАЛКРІС-ЛЮКС"»** надано організаційно-економічну характеристику ТОВ "Валкріс-Люкс" як суб'єкта господарської діяльності. Здійснено аналіз організації зовнішньоторговельних операцій ТОВ "Валкріс-Люкс". Проведено аналіз показників та ефективності зовнішньоторговельної діяльності ТОВ "Валкріс-Люкс".

У третьому розділі **«НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ПОСЕРЕДНИЦЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ "ВАЛКРІС-ЛЮКС"»** розглянуто конкретні рекомендації для оптимізації зовнішньоекономічної діяльності підприємства для підвищення її ефективності, зокрема розробка напрямів удосконалення організації зовнішньоторговельних посередницьких операцій ТОВ "Валкріс-Люкс" з точки зору диверсифікації діяльності та оптимізації умов розрахунків за контрактами.

ВИСНОВКИ

В першому розділі кваліфікаційної роботи "Стан та перспективи підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємства у сфері посередництва у торгівлі продуктами харчування" (на прикладі «ТОВ Валкріс-Люкс») ретельно розглядаються теоретичні засади організації зовнішньоторговельної діяльності. Основна увага приділяється сутності та значенню торговельної діяльності, особливостям організації торговельних операцій, а також конкретизації поняття, особливостей та механізмів здійснення імпорту підприємствами. Висвітлено ключові аспекти, включаючи роль та функції посередників, стратегії та моделі організації торговельних операцій, а також сучасні виклики і тенденції у сфері посередництва, зокрема в контексті цифровізації та використання великих даних.

Торговельно-посередницька діяльність має значний вплив на ефективність та гнучкість ринкових систем, включаючи зниження транзакційних витрат, підвищення ефективності ринку, інновації та технологічний розвиток.

Сегментація ринку та цільовий маркетинг є ключовими для посилення взаємодії з клієнтами та підвищення загальної ефективності продажів, а управління ланцюгами поставок та логістика в посередництві вимагають глибокого розуміння ринкових процесів, ефективної координації між різними учасниками ланцюга поставок та інноваційного підходу до управління логістичними процесами.

У другому розділі дипломної роботи було проведено ґрунтовний аналіз фінансово-господарської та зовнішньоторговельної діяльності ТОВ "Валкріс-Люкс". Ретельний огляд організаційно-економічних характеристик компанії, включаючи її структуру, ключові бізнес-процеси, фінансові показники та зовнішні впливи, виявив цілий ряд важливих аспектів, які варто враховувати для подальшого розвитку і зростання компанії.

Здійснені SWOT та PESTLE аналізи надали глибоке розуміння внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на підприємство. Важливість різноманітних стратегічних рішень, таких як диверсифікація клієнтської бази, оптимізація логістичних процесів та зміцнення партнерських відносин, стала ще більш очевидною. Аналіз "П'ять

сил" Портера допоміг визначити ключові аспекти конкурентного середовища, в якому діє підприємство.

Фінансовий аналіз показав важливість управління дебіторською заборгованістю, оптимізації витрат та пошуку нових можливостей для збільшення доходів. Окрему увагу було приділено вивченню торговельних договорів компанії, які мають важливе значення для її діяльності та забезпечення її стабільності в умовах постійно змінюваного бізнес-середовища.

Рентабельність продажів за 2022 рік склала -1 %. Проте має місце зростання рентабельності звичайних видів діяльності в порівнянні з даними показником за 2020 рік (+8,8 %). Показник рентабельності, розрахований як відношення прибутку до сплати відсотків та оподаткування до виручки організації, за 2022 рік склав від'ємне значення, що дорівнює -5,9 %. Але в цілому за звітний період спостерігається збільшення даного показника на 12,4%.

Після проведення аналізу показників рентабельності ТОВ "ВАЛКРІС-ЛЮКС" за три останні роки, можна зробити наступні висновки. В цілому тенденція підвищення рентабельності продажів є позитивною за рахунок збільшення обсягів продажів. Однак від'ємне значення показників рентабельності свідчить про збитковість діяльності ТОВ "ВАЛКРІС-ЛЮКС". Це говорить про нестабільність фінансового положення організації і великому ризику банкрутства. Для подальшого благополучного існування ТОВ "ВАЛКРІС-ЛЮКС" терміново необхідний комплекс фінансово-економічних заходів для поліпшення показників діяльності організації.

Фінансовий аналіз показав важливість управління дебіторською заборгованістю, оптимізації витрат та пошуку нових можливостей для збільшення доходів. Окрему увагу було приділено вивченню торговельних договорів компанії, які мають важливе значення для її діяльності та забезпечення її стабільності в умовах постійно змінюваного бізнес-середовища. Невелике збільшення кількості реалізованої продукції призвело до зниження виручки у звітному періоді на 10,49 тис. грн., а загальний приріст виручки (+114,39 тис. грн.) відбувся за рахунок підвищення цін на 9%.

Загалом, другий розділ висвітлив ряд ключових викликів та можливостей для "Валкріс-Люкс", вказавши на важливість адаптації бізнес-стратегій до поточних умов ринку та проактивного підходу до управління ризиками. Отримані висновки та рекомендації слугують цінним підґрунтям для подальшого стратегічного планування та вдосконалення бізнес-процесів підприємства.

Третій розділ кваліфікаційної роботи розглядає стратегії та методи удосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємства "Валкріс-Люкс". Значну увагу приділено аналізу міжнародного ринку, розробці стратегії входу на ринок, логістичному плануванню та оптимізації, а також ризик-менеджменту та відповідності законодавству. Ефективне використання цифрових технологій, розвиток стратегічних партнерств, інновації в продукції та маркетингові стратегії розглядаються як ключові фактори для успіху на міжнародних ринках. Підсумково, реалізація цих стратегій може значно вплинути на довгостроковий розвиток "Валкріс-Люкс", забезпечуючи зростання та стабільність у майбутньому. Для оптимізації схем розрахунків по зовнішньоекономічним торгово-посередницьким операціям ТОВ "Валкріс-Люкс" проведена побудова алгоритму управлінського рішення по впровадженню векселів на етапах торгово-посередницької операції. запропонована схема впровадження вексельної форми розрахунків при проведенні торгово-посередницьких зовнішньоекономічних операцій ТОВ "Валкріс-Люкс" з імпорту продукції та перепродажу її на внутрішньому ринку дає суттєвий економічний виграш і може бути рекомендована для реального впровадження.

АНОТАЦІЯ

Керманова М.Ч., «Стан та перспективи підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємства у сфері посередництва у торгівлі продуктами харчування" (на прикладі «ТОВ Валкріс-Люкс»»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження виступає зовнішньоторговельна діяльність підприємства у сфері посередництва "Валкріс-Люкс".

Досліджено основні теоретичні та практичні аспекти сутності та значення торговельної діяльності у сфері посередництва у торгівлі продуктами харчування. Визначено особливості організації торговельних операцій під час здійснення посередницької діяльності. Проведено узагальнення методичних та організаційних засад оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності.

Надано організаційно-економічну характеристику ТОВ "Валкріс-Люкс" як суб'єкта господарської діяльності. Здійснено аналіз організації зовнішньоторговельних операцій ТОВ "Валкріс-Люкс". Проведено аналіз показників та ефективності зовнішньоторговельної діяльності ТОВ "Валкріс-Люкс";

Пропонуються конкретні рекомендації для оптимізації зовнішньоекономічної діяльності підприємства для підвищення її ефективності, зокрема розробка напрямів удосконалення організації зовнішньоторговельних посередницьких операцій ТОВ "Валкріс-Люкс" з точки зору диверсифікації діяльності та оптимізації умов розрахунків за контрактами.

Ключові слова: імпорт, посередництво логістика, транспортування, ринок харчової промисловості, умови постачання, зовнішня торгівля, зовнішньоекономічна діяльність.

ANNOTATION

Kermanova M.C. investigates "The State and Prospects for Improving the Efficiency of Foreign Trade Activities of a Company in the Field of Food Product Trading Mediation (Case Study: Valkris-Lux LLC)".

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the foreign trade activity of the enterprise in the field of mediation "Valkris-Lux".

The main theoretical and practical aspects of the essence and significance of trading activity in the field of mediation in food trade were studied. Peculiarities of the organization of trade operations during the implementation of intermediary activities are determined. Methodological and organizational principles of evaluating the effectiveness of foreign trade activities have been summarized.

The organizational and economic characteristics of "Valkris-Lux" LLC as a subject of economic activity are provided. An analysis of the organization of foreign trade operations of Valkris-Lux LLC was carried out. An analysis of indicators and efficiency of foreign trade activity of Valkris-Lux LLC was carried out;

Specific recommendations are offered for optimizing the foreign economic activity of the enterprise to increase its efficiency, in particular, the development of directions for improving the organization of foreign trade intermediary operations of "Valkris-Lux" LLC from the point of view of diversification of activities and optimization of contract settlement conditions.

Keywords: import, mediation, logistics, transportation, food industry market, supply conditions, foreign trade, foreign economic activity.